

1927. június 11

Uj Kelet: képeslapokból

Emeth Löjiszrael
részi Irodája

r. Baron L. Pop 10

születésénél ki-
márciusi üritést vé-
1014, Hertz Ma-
40 perselyből 1771,
selyből 508, Heller
Mirko 7 perselyből
141, Fábán Ella
y: Havas Mór 360
Goldstein L. 110,
00, kisebbek 3412).
da Irma 17 persely-
inkuchen Margit 29
7 perselyből 325, Fá-
vitz Rózi 6 persely-
ből 310, Irom Magda
kimutatva. VII. ki-
Kalmár J. 147, Holló
105, Ritter A. 100,
(3303).

Utazók!

Endéglője

Oradea

Yelmébe!

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Oradea-Mare

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda:

Cluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon:

Szerk. és kiadóhivatal
9-77

Es. N. Sz. — — — 2-28

Egyes szám ára pályá-
udvaron és vidéken 5 lej
Bukarestben is 5 lej

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELOFIZETESI ÁRAK

Romániában

Egész évre — — 1150

Félévre — — — 600

Negyedévre — — 320

Egy hónapra — — 110

*

Csehszlovákiában

Egy hónapra Ck 40—

Egyes szám — — 3—

1927 június 13 Hétfő

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 129 szám

5687 Sziván 13

A zsidóság a választásokon

Az Uniunea Evreilor Románi paktumot kötött a liberálisokkal. Az Erdélyi Zsidó Választási Blokk tárgyalásai a nemzeti parasztpárttal

(Cluj-Kolozsvár, június 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) A romániai zsidóság választási magatartása e pillanatig még nem nyert egységes tisztázást. A legkézenfekvőbb és legtermészetesebb lett volna az önálló zsidó lista gondolata, amely kellő megszervezettség esetén a siker reményében indulhatott volna a választási küzdelembe. Ugyanis ahhoz, hogy egy lista mandátumokhoz jusson, szükséges, hogy az illető lista az összes leadott szavazatok számának legalább két százalékát elérje. Minthogy a zsidó lakosság általános arányszáma megközelíti az öt százalékot, feltételezhető volt, hogy a szükséges két százalékot a zsidó lista el fogja érni, még abban az esetben is, ha a zsidó lakosság egyes kisebb csoportjai, mint például Erdélyben a magyarpárti zsidók és a Regátban különböző politikai pártokhoz csatlakozott zsidók, nem adnák le szavazataikat a zsidó listára.

Az önálló zsidó lista gondolatát azonban mégis el kellett vetni, mert a választásokig rendelkezésre álló idő oly rövid, hogy a zsidóság egységessé megszervezése és a választásokra való előkészítése teljességgel lehetetlen.

A mostani választási szituáció ismét bebizonyította, milyen bűnös mulasztás volt a romániai zsidóság részéről, hogy mindeddig nem teremtette meg a maga egységes politikai szervezetét.

Az egyes országrészek zsidóságának vezetői, látván, hogy másképpen nem biztosítható a zsidóság képviselete a parlamentben, mint a többi pártokkal való kollaboráció útján, tárgyalásba bocsátkoztak az egyes politikai pártokkal, hogy egy választási kollaboráció esetén milyen feltételeket hajlandók biztosítani egy tárgyi, mint személyi tekintetben a zsidóságnak. Az Erdélyi Zsidó Választási Blokk vezetősége, amely már eddig több országos és helyi jellegű választásban szoros fegyverbarátságban működött együtt a nemzeti párttal, természetesen mindenekelőtt a nemzeti parasztpárttal vette fel a tárgyalások fonalát. Az erre irányuló megbeszélések, amelyek a hét utolsó napjaiban Bukarestben zajlottak le, még nem érkeztek el döntő befekészükhöz, de értesülésünk szerint

a tárgyalásokat mindvégig és mindkét részről áthatotta az a hosszú évekre visszanyúló és meleg fegyvertársi viszony, amely a zsidó választási blokk és a nemzeti párt között fennáll.

A tárgyalások végső eredménye előreláthatólag csak kedden, vagy szerdán válik ismeretessé, amikor Maniu Gyula a nemzeti parasztpárt egész vezérkarával együtt Kolozsvárra érkezik, hogy részt vegyen a párt erdélyi százszáz bizottságának ülésén, amely egyttal kezdetét fogja jelenteni a párt nagystilűre tervezett választási kampányának.

A regáti zsidóság szervezetének, az Uniunea Evreilor Romaninak vezetősége a liberális párttal kezdett paktumtárgyalásokat, amelyek információink szerint, már pozitív eredményekkel is jártak.

A tárgyalásokat az Uniunea elnöke, dr. W. Fildermann folytatta, aki mindenekelőtt bizonyos elvi természetű megállapodást óhajtott létesíteni a liberálisokkal a zsidóság jogi helyzetét illetően. Dr. Fildermann egy memorandumban foglalta össze a zsidóság sérelmeit és követeléseit a vallásügy, az iskoláztatás, az állam-

polgársági és egyéb kérdések tekintetében és ezeket a követeléseket dr. Fildermann kijelentése szerint, a liberális párt hajlandónak nyilatkozott akceptálni és magára nézve kötelezőnek elismerni. Ugyancsak dr. Fildermann kijelentései szerint

a liberális párt hajlandó a párt listáin a zsidóság számára bizonyos számú képviselői és szenátori mandátumot biztosítani.

Bár ez a szám korántsem felel meg a zsidóság számarányának, mégis lehetővé tenné, hogy az összeülő parlamentben egy nagyobb számú parlamentáris csoport képviselje a zsidóságot. Dr. Fildermann az Uniunea Evreilor Romani nevében a mai napon bejelentette a liberális párt vezetőségének, hogy kész a paktum megkötésére. Az Uniunea Evreilor Romani felkérte az erdélyi zsidó választási blokkot, valamint a bukovinai zsidó egység-pártot, hogy ugyancsak csatlakozzanak a liberálisokkal

Bratianu és Maniu tovább tárgyalnak a választási paktumról

Ellentétes hírek a tárgyalások eredményéről

(Bucuresti-Bukarest, június 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap este hat órakor rendkívül nagyjelentőségű politikai találkozás történt, amely sorsdöntő fordulatot jelenthet a választási előkészületekben. Este hat órakor ugyanis Maniu Gyula, a nemzeti parasztpárt elnöke felkereste Bratianu Jonelt, akivel hosszas tanácskozást folytatott.

Hogy ezen a tanácskozáson a két pártvezér között történt-e valamilyen megállapodás, arról biztos információ még nem szivárgott ki. Az „Universul”, amelyet az igazságügyi miniszter hivatalos lapjának lehet tekinteni, ma reggeli számában arról ad hírt, hogy a liberálisok s a nemzeti párt közötti választási kartell küszöbön van. Ezzel szemben a többi lapok Maniu Gyulának egy baráti körben tett nyilatkozatát kölpörtálják, amely szerint Maniu ismételtén kategórikusan kijelentette volna, hogy pártját nem szolgáltathatja ki különböző machinációknak és kormányalkudozásoknak, mert nem akarja egységét veszélyeztetni.

Előbb választás, azután kollaboráció

Maniu a továbbiakban leszögezte, hogy pártja birja az ország bizalmát és semmi szükség sincs arra, hogy egyszerű választási alkudozások utvesztőjében elposványosodjék.

— Válasszon az ország tiszta választással — mondta Maniu — azután nem zárkozom el semmiféle kollaborációtól.

Ez a baráti körben tett nyilatkozat azonban még a tegnapi találkozó előtt kelt. Lehetséges, hogy a tegnapi találkozó megváltoztatja az egész helyzetet, annál is inkább, mert a krízis óta voltaképpen tegnap volt Bratianu Jonel és Maniu Gyula között az első komoly megbeszélés. Az öt év óta feszült viszonyban levő két pártvezér között az első udvariassági találkozás tudvalevőleg már szerdán délután megtörtént. Ez a látogatás azonban, amelyet Bratianu Jonel kezdeményezett, pusztán udvariassági célokat szolgált és társadalmi, de még nem politikai szempontból hozta közelebb egymáshoz a két pártvezért, akik öt év óta nem váltottak szót egymással.

Bratianu Jonel szerdán Popoviciu pénzügyminiszter lakásán kereste fel Maniu Gyulát.

megkötendő paktumhoz, mely esetben a liberálisok által felajánlott, de véglegesen még nem fixirozott mandátum-szám arányosan oszlana meg az egyes országrészek között. Az említett szervezetek még nem adtak választ az Uniunea felhívására, mert előbb kikérik ebben az ügyben illetékes intéző bizottságok véleményét. Hogy milyen lesz ez a válasz, nagyban függ attól, hogy azok a tárgyalások, amelyeket az erdélyi és bukovinai zsidó szervezetek a nemzeti parasztpárttal megkezdettek milyen eredménnyel fognak végződni.

Az erdélyi Zsidó Választási Blokk az elmondott lehetőségektől függetlenül, nagy érdeklődéssel kíséri az egyre jobban előtérbe nyomuló kisebbségi blokk tervét, amelyet alkalmasnak ítél arra, hogy az erdélyi kisebbségek egyrészt hozzájussanak az őket megillető parlamenti képviselőkhöz, másrészt pedig, hogy elkerüljék azt a sok kellemetlen vádaskodást, amelyet az egyoldali párt-orientáció maga után vonhat.

A közeli napok meghozzák a döntést az erdélyi zsidóság, valamint a többi kisebbségek választási magatartásában, amelyre természetesen fontos kihatással lehetnek azok a fontos események, amelyek a nagy román pártok között vannak készülöben.

Annak idején megirtuk, hogy a két pártvezér között a találkozás igen szívélyes volt, ma azonban már biztos információknak van arról, hogy ezen a megbeszélésen a párt közötti meg-egyezés kérdése szóba sem került.

A nemzeti parasztpárt dilemmája

Politikai körökben általában az a nézet uralkodik, hogy Maniu Gyula, ha a döntés egyedül rajta állana, teljesen merev és elutasító magatartást tanúsítana a liberálisokhoz való közeledéssel szemben. Van azonban a nemzeti párt kebelében egy komoly irányzat, amely a meg-egyezést sürögösen szükségesnek tartja. Ezzel az irányattal Maniunak számolnia kell, annál is inkább, mert a nemzeti párt kebelében a liberálisokhoz való közeledés gondolata nem ujkéletű és nem egyszer volt szó arról, ha a párt-vezetőség nem honorálná a törekvést, úgy a liberálofílek a pártszakadástól sem riadnának vissza.

A parasztpárt két szék között

De amint a pártszakadás veszélyének Damoklesz-kardja függ a nemzeti párt feje fölött, abban az esetben, ha a liberálisokkal a kartell meg nem kötik, nem kevésbé veszélyes a liberálisokkal való együttműködésnek elhatározása sem. Ebben az esetben ugyanis, a régi parasztpárti tömegek kiválását lehet kombinációba venni, akik két szempontból is meggondolást tárgyává tennék, vajjon továbbra is a fuzionált nemzeti parasztpárt kötelékében maradhatnának. Elsősorban súlyos elvi, sőt személyi ellentétek azok, amelyek nem teszik valószínűvé, hogy a régi parasztpárti vezérek a liberális vezérkarral egyvonalon haladhassanak. Másrészt pedig kérdés, hogy ebben az esetben egyáltalán volna-e helyük, vagy valamilyen eredményre kilátásuk a régi parasztpárti vezéreknek, hiszen a választási kartell esetében a liberálisoknak jutna az egész Regát, a régi nemzeti pártnak Erdély és a parasztpárt a két szék közül a pad alá esne.

Ezek azok a konsziderációk, amelyek a nemzeti parasztpártot meggondolásra és várakozó álláspontra készítik. Mihelyt valamilyen irányban pozitív döntés történik, a helyzet

Oradea-Mare

Párisból

fürdő-ruhák

érkeztek

SIPOS

harisnyauzetébe, Cluj, Reg. Ferd. 8.

Vigyázzon a címre

A francia kormány kénytelen elengedni Leon Daudet büntetését, mert a rojalista vezér lapja szerkesztőségében elbarikádozta magát

Daudet el van szánva arra, hogy egész életét szerkesztőségében éli le, semmint a rendőrségnek kiszolgáltassa magát

Páris, június 11. Leon Daudet, a francia rojalisták ismertevü vezére, akit a francia bíróság nemrég egy rágalmozási pörből kifolyólag öthavi fogságbüntetésre ítélte. A büntetés nemrég emelkedett jogerőre és a francia hatóságok felszólították Leon Daudet-t, hogy kezdje meg büntetését. Miután Daudet a felszólításnak nem tett eleget, az igazságügyi hatóságok elhatározták, hogy rendőrségi asszisztenciával fogják kényszeríteni Daudet-t arra, hogy respektálja a törvény szankcióit.

Daudet értesülve arról, hogy karhatalom fog kiszállani, hogy a börtönbe kísérje, az „Action Française” szerkesztőségébe zárkózott, amelynek bejáratát homokzsákkal, háromszoros ajtózárral és drótsővényekkel torlaszolta el. Daudet kijelentette, el van szánva arra, hogy egész életét lapja szerkesztőségében töltsön el inkább, semmint letöltse öthavi fogságbüntetését. Lehetséges, hogy a francia kormány a botrányok elkerülése végett elengedi Leon Daudet büntetését.

Miron Christea patriarcha Palesztinában megáldotta az erdélyi zsidó falut

Románia patriarchájának látogatása Kfar-Gideonban

(Jeruzsálem, június 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) Jelentette annak idején az Uj Kelet, hogy Miron Christea patriarcha több egyházi főméltóság kíséretében Palesztinába utazott a jeruzsálemi patriarcha meglátogatására. A patriarchát Palesztina földjén a palesztinai kormány hivatalos fogadtatásban részesítette és fogadtatásán megjelent a cionista világszervezet palesztinai végrehajtóbizottságának delegációja is.

Miron Christea először Jeruzsálemben látogatott el, ahol a szent sírnál a király egészségéért imádkozott, majd fogadta a palesztinai cionista executive politikai osztályának megbízottját, Naamanit, aki Kish ezredes helyettese. Naamani meghívására a patriarcha ellátogatott Kfar Gideonba, az erdélyi zsidó faluba, ahol órákat

töltött el az Erdélyből kikerült zsidó mezőgazdák között. A patriarcha megtekintette a falut, behatóan érdeklődött az erdélyi falu gazdasági eseményei iránt, majd szívélyesen beszélgetett el külön-külön minden gazdával. Ugyanakkor a Kfar Gideonban találkozott a regáti zsidók palesztinai kolóniájának delegációjával, akik a patriarcha meglátogatására és üdvözlésére az erdélyi zsidó faluba utaztak.

Kfar Gideonból való távozása előtt Miron Christea patriarcha megáldotta az erdélyi zsidó falut, majd a cionista executívének elismerését fejezte ki Palesztina felépítésében elért eredményekért és dicsőítő szavakkal emlékezett meg az erdélyi zsidók falujában gyűjtött tapasztalatairól.

Összeomlottak a szovjetoroszországi zsidó telepítések

Az oroszországi zsidóság világblöffnek mondja a krimi telepítést

(Moszkva, június 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Két esztendővel ezelőtt, amikor Oroszországot nyugtalanítani kezdte a zsidókérdés, a terror nyomása alatt is feltörekvő cionista mozgalommal szemben, az orosz kormány a krimi telepítés gondolatát tolta előtérbe. Az oroszországi zsidókérdés megoldását egyformán sürgették zsidó és burkolt antiszemita részről is, csupán néhány zsidó kommunista vezér igyekezett elodázni a kérdés napirendre kerülését azzal a beállítással, hogy zsidókérdés Oroszországban nincs.

Végül is a szovjetkormány kénytelen volt szembenézni a kérdéssel, mert a cionista mozgalom propagandája, amely aggodalommal látta, hogy az új rezsimben nemcsak a zsidó népi értékek mennek veszendőbe, de a zsidóság gerincét alkotó kereskedő réteg egzisztenciáját veszítette és hivatalos részről semmi sem történt, hogy ezeket a kénytelen és foglalkozás nélküli tömegeket produktív foglalkozásokra neveljék át, a Palesztina-gondolatot dobta előtérbe. Ekkor határozta el magát az orosz kormány, hogy a zsidókérdést saját területén rendezze azzal, hogy Krimben zsidó-telepítéseket létesít.

Oroszország a külföldi, főleg az amerikai zsidóság anyagi segítségére appellált és sikerült is a Jointtól tizenötmillió dollárt kapni e célra. A Cionista Világszervezet élesen szembehelezkedett ezzel a tervvel, mert azon az állásponton volt, a krimi telepítés nemcsak, hogy tetemes összeget von el a zsidókérdés egyetlen megoldási lehetőségétől, Palesztina felépítésétől, de külön veszedelmet is jelent, mert az orosz falvak tengereibe békelt kis zsidó sziget nemhogy a zsidókérdés megoldását, de sokkal inkább annak kioldását vonna maga után.

Az orosz kormány azonban a külföldi kapt zsidó pénzzel hozzákezdett a telepítéshez. Krimbe eddig kilencmillió rubel költséggel kilen ez r zsidó családok telepítettek le. A telepítés azonban máris összeomlott. A föld egyáltalában nem megfelelő, de ennél is a szükséges gazdasági eszközök sem bocsátották a zsidó telepítésnek. Így, hogy a kilencezer zsidó családra a kétségbeesés és a bűvös kör.

Oroszországi zsidó körökben óriási a felháborodás a krimi telepítés kudarca miatt és a szovjetkormányt világblöffnek vádolják meg. Szerintük Oroszország úgy viselkedik, mintha a zsidókérdés megoldását felfedezte volna. Ezt blöfföt Amerika és Európa zsidóságának egy része eleinte elhitte, most azonban a válság egészen nyilvánvalóvá vált.

nyomban tökéletesen megváltozik és az ország közvéleményének teljesen tiszta képe lesz a helyzetről, az erőviszonyok megoszlásáról és a választások esélyeiről.

Kisebbségi blokk felé

— Természetes, hogy mindaddig, amíg a román politikai pártok közötti viszony nem tisztázódik, a kisebbségek sem tesznek elhatározó lépéseket. A kisebbségi csoportoknak, közöttük az Országos Zsidó Választási Blokknak kiküldött napok óta Bukarestben informálódó tárgyalásokat folytattak. A tegnapi napon az egyes kisebbségek reprezentánsai között a kisebbségi blokk gondolata került előtérbe. Megállapítható, hogy a kisebbségi blokk terve egyformán szimpatikus az Erdélyben élő összes népi kisebbségek vezetői előtt, sőt az is valószínű, hogy amennyiben egy ilyen blokkot összekovácsolni sikerülne, a szociáldemokraták részvételére is számítani lehetne a blokkban.

A mai napon az egyes kisebbségek vezetői között újra megindultak a blokkra vonatkozó tárgyalások. Minden jel arra mutat, hogy a romániai német párt, amely eredetileg a liberálisok mellett paktumra szánta el magát, hajlandó résztvenni ebben a blokkban. Arról, hogy a kisebbségi blokk önálló listával menne-e a választási küzdelembe, vagy pedig mint blokk keresne kollaborációs lehetőséget valamelyik román párttal, még nem volt szó.

A nemzeti párt kommunikéje cáfolja a kombinációkat

A „Romania” című lap kommunikéjét közöl, mely szerint Bratianu és Maniu találkozásai a két politikai személyiség normális viszonyának újra felvételét jelentik, de nem jogosítanak fel semmiféle más konklúzió levonására. A két pártvezér egy pillanatig sem tárgyal választási egyezményről.

Maniu Gyula holnap, vasárnap Erdélybe utazik, esőtörtökön pedig visszatér a fővárosba. Ugyanazon a napon érkezik haza Bratianu Jonel is.

A néppárt még nem határozott

A néppárt igazgatótanácsa ma ülést tartott Averescu elnökletével és a választásokon való részvétel kérdésével foglalkozott. Egyesek annak az óhajuknak adtak kifejezést, hogy a párt demonstratív módon tartsa magát távol a választásoktól. Határozat nem történt, hanem kedden fog a pártvezetőség dönteni.

A „Viitorul” jelentése szerint a liberális párt-szervezetek elnökei utasítást kaptak, hogy mindent az országban külön liberális listákat nyújtsanak be.

Bukarest, június 11. Rascanu tábornok tegnap a miniszterelnöknek bejelentette lemondását Beszarabia és Bukovina fő kormánybiztoságáról. A miniszterelnök kérte, hogy kormánybiztosi irodáját június 20-ig likvidálja.

Illetékes helyen megcáfolják azt a hírt, hogy Rascanu belépett a liberális pártba.

HUSZAR

NAPJAINK FŐZÁCIÓI közé tartozik Ezek a felfedezések datnyit sem közele érdeklődés állandó fényt deríteni erre A párisi Tudó ötven esztendeje egy rences kutató száma mely földönkívüli Marsra vonatkozó, tást találó kutatások embcr a Marsban s

A legutóbbi id dezte fel ismét a M adszór röptívén szét. Hiszen innen, a föld fedezésé” sem lehet

A chicagói csill alig fogja megkapni chicagói tudós nem hatatlanok laborator elé a Mars embert kapni abból az egys sem sikerült kétsé összetételű élet léte földünkön van. M sikerült egyéb, miu felállítás, mely meg megdönthetetlen h azonban mégsem egy tetés, melyre a való ben rácafol.

Mr. Pearson, ez nem tett és nem f eddig körülbelül ne abba merül ki, hogy sorba foglalja azoka modern csillagászat gyűjtöt, — kiegész deti, természetükben ségü, adattal. Így son is megvan a hasonlítható tél és ny sarkok s e sarkok olvadnak és fagnak azután, hogy ahol Ha viz van akkor k egy gázszerű anyag hogy dermedjen a van oxigén is s Pea kutatásain, illetve a végkövetkeztetése ettől a következtetés kell tovább lépnie. fogalmak szerint, va

Köveztük nagyj azért is, mert ez Marskutató fantasz giában, mert tisztá tozik minden Mars ott egy Földünk éle tatja vagy pláne iga A Mars maga, már semmiképen se rébe. A Mars-legend csillagászatnak egy Arrenius bizonyított az égitestek közé ta is eléri egyszer: a A Mars egy halga homoksvatag, mely örök hidege borult.

MANCHESTER gos egyesület alakult A klub egyetlen cé garás misztériumaib A klub proklanáció dig vagy legalább i a klubnak vannak gologok csináltak!) A Így tehát a klub v gett mozgalom képz A klub tagjai olyan széles termés lezve, mint a katha trappisták. Mindössz hogy naponta legal ben tartózkodnak s e idő alatt egyetlen

Magyar Színház Mozgó

Vasárnap és hétfőn az előadások kezdete 3-kor. — Nagyszabásu ünnepi műsorok.

Vasárnap utoljára

ANAGYPARADÉ

Világláger.

D. e. 10 órákor gyermekelőadás Vigjáték műsor. Helyárak 10 és 2L.

Hétfőn Hétfőn

A 13-as bérkocsi

modern társadalmi drama. Főszereplő:

Lily Damita

Hétfőn délelőtt gyermekelőadás új műsorral, olcsó helyárrakkal.

Fényképészek, amatőrök

fényképészeti cikke- Bernát papirosáruházá- ket legolcsóbban a Cluj, (Kolozsvár) Főter 29.) Kérjen árjegyzé- be. Cluj, (Kolozsvár) Főter 29.) Kérjen árjegyzé- kei. A világhírű Imperial lemezek gyári lerakata

Olesón szépen, gyorsan, vegyileg tisztít Cink Claj

HUSZADIKSZÁZAD

NAPJAINK FOLYTON ISMÉTLŐDŐ szenzációi közé tartozik egy-egy újabb Marsfeldfedezés. Ezek a felfedezések nem visznek ugyan egy tapodtnyi sem közelebb az igazi problémához, de az érdeklődés állandó és állandó a kutatók buzgósága, fényt deríteni erre a szédítő kíváncsiságra. . . .

A párisi Tudományos Akadémia már közel ötven esztendeje egy hatalmas díjat tűzött ki a szerezés kutató számára, aki először bebizonyítja valamely földönkívüli élet létezését. Ezért azután a Marsra vonatkozó, népszerű körökben is meghaladást találó kutatások főleg arra irányulnak, van-e ember a Marsban s ha igen, milyen az. . . .

A legutóbbi időben egy chicagói csillagász fedezte fel ismét a Mars-embert, — isten tudja hányadször röpléve szét ezzel egy hipotézisnek a híret. . . . Hiszen hiszen, a földről bármilyen természetű „felfedezés” sem lehet hipotézisnél egyéb. . . .

A chicagói csillagász a párisi Akadémia díját alig fogja megkapni s nem csupán azért, mert a chicagói tudós nem tudja prezentálni a párisi halhatatlanok laboratóriumába, vagy tanácskozó asztala elé a Mars embert *in natura*. De nem fogja megkapni abból az egyszerű okból kifolyólag, hogy neki sem sikerült kétségtelenül tenni egy olyanféle összetett élet létezését a Marsban, mint aminő a földönkörüli van. Mert a chicagói csillagásznak sem sikerült egyéb, mint egy deduktív természetű tétel felállítása, mely meglehetősen bosszu uton számos megdöntetlen bizonyítékkal, végeredményben azonban mégsem egyéb, mint egy logikus következtetés, melyre a valóság tényálladéka a legkönnyebben rácsúfol.

Mr. Pearson, ez a chicagói csillagász neve, ugyanis nem tett és nem fedezett fel semmi olyasmit, amit eddig körülbelül ne tudtunk volna. Minden érdeme abba merül ki, hogy rendbe és egy következtetési sorba foglalja azokat az eredményeket, melyeket a modern csillagászat a Marssal kapcsolatban összegyűjtött, — kiegészítvén ezeket pár sajátosan eredeti, természetükben azonban mégsem óriási minőségű, adattal. Így pl. megállapította, hogy a Mars is megvan a mi időjárásunk hullámjárásához hasonlítható tél és nyár viszony; hogy ott is vannak sarkok s e sarkokon végtelen hómezők, melyek olvadnak és fagynak. Ebből a tételből vezeti le azután, hogy ahol hó és jég van, ott van víz is. Ha víz van akkor kell, hogy az atmoszférát ott is egy gázerős anyag képezze, különben jéggé kellene hogy dermedjen a hó és víz. S ha ez van, akkor van oxigén is s Pearsonnak az oxigén meglétére tett kutatásain, illetve eredményein alapszik azután az a végkövetkeztetés, hogy a Mars — lakható. S ettől a következtetéstől a gondolatnak már nem is kell tovább lépnie. Ami lakható, — ott — európai fogalmak szerint, van ember is. . . .

Követték nagyjában Pearson gondolatmenetét azért is, mert ez a gondolatmenet tipikus a mai Marskutatás fantasztikológiájában. *Fantasztikológiában*, mert tisztára a fantasztikumok körébe tartozik minden Marsra vonatkozó elmélkedés, mely ott egy Földünk életéhez hasonló élet meglétét kutatja vagy pláne igazolja. . . .

A Mars maga, tudományos szempontból u. i. már semmiképen sem tartozik a fantasztikumok körébe. A Mars-legendának már rég vége. Az újkori csillagászatnak egy olyan képviselője, mint Svante Arrhenius bizonyította be, hogy a Mars azok közé az égitestek közé tartozik, melynek sorsa a Földet is eléri egyszer: a minden élet megszűnésének kora. A Mars egy hallgatag meteorokból behullt-jég és homoksvatag, mely fölé egy megnevezhetetlen álmom örök hidege borult.

MANCHESTERBEN a napokban egy sajátos egyesület alakult: a *hallgató asszonyok klubja*. A klub egyetlen célja és programja tagjait a hallgatás misztériumaiba vezetni; nevelni a hallgatásra. A klub proklamációja szerint, méltatlan dolog mindig vagy legalább is sokat beszélni. Természetesen a klubnak vannak praktikus céljai is. (Hiszen angolok csinálták!) A nők tekintélyét kívánja emelni. . . . Így tehát a klub valamilyen ponton az angol suffragett mozgalom képződménye. . . .

A klub tagjai azonban nincsenek korántsem olyan széles természetű és intenzív hallgatásra kötelezve, mint a katolicizmus, hallgató szerzete, a trappisták. Mindössze arra vannak a tagok kötelezve, hogy naponta legalább egy órát a klub helyiségeiben tartózkodnak s ekkor — hallgatnak. Ha ezalatt az idő alatt egyetlen egy szó is kiszalad a szájukon,

magas pénzbírságot kötelesek fizetni. . . .

Ennyi a klubról és a klub szervezeti szabályzatáról, mely kétségtelenül egy sajátos játékot és önképző kört konstitúál, mely legfeljebb egy pillanatra, egy képfelvilánáshyra nem neveteti meg az embert. Addig, míg a hallgató asszonyok képe megáll és felmerül az ember agyában. Szép angol ladyké és leányoké, *sporting* öltözve, uralkodó világos színekben egy klubhelyiségben, teniszs és golf előtt vagy után, mindenkép angolosan, egy csoportban, ez anyagi nyelv szépségtelése nélkül. . . . Ez az álló és néma kép, mindenféle kékszemeivel a zöld szigetek leányainak egészen szimpatikus — e csönd e kultuszában összefogva, mintegy megváltani a világot. . . . Ezen a ponton azonban már neveltségesegek. . . . Amiótt együtt ülnek és összejönnek a hallgatás e frívól iskolájába, — ezen a ponton már bosszantóak s legalább is nevetni kell rajtuk, amiért is szükségük van arra, hogy hallgatásukat és magányosságukat úgy szervezzék meg, mint egy dalárdát. . . . A freudizmus alig

Jacobus
kelmefesték
gyapjú felgyapjú gyapjú
veljű felveljű kelmék
festésére
Vezetékviselet Romániában
IS KOFFLER & Co
Bucaresti Cifuz No 5

híhető, hogy hízogó magyarzatát adná a manchesteri nők Hallgató Clubjának. G. G.

Antiszemita verekedések voltak a bécsi egyetemen

Kiújultak a numerusz klauzusz körüli küzdelmek

Bécs, június 11. A bécsi egyetemen tegnap ismét antiszemita jellegű verekedések voltak a numerusz klauzusz körüli küzdelmek miatt. Az egyetemi tanács éppen ezért ma bezáratta az egyetemet. Az egyetemről kiszorított diákok az utcákon többször összeverekedtek. A mentők tizenegy esetben nyújtottak a verekedésben megsebesülteknek első segélyt. Két verekedőt letartóztattak. A rendőrség megállapította, hogy a verekedők közül sokan nem tagjai az egyetemnek.

A lengyel kormány nem adja ki Oroszországnak Vojkov merénylőjét

A szovjet az eddigieknél is nagyobb arányú retorziókra készül Vojkov meggyilkolása és az angol szakítás megbosszulására. Külföldieket is letartóztatnak Oroszországban

London, június 11. A szovjetkormány rendkívül erélyes retorziós tettei, amelyekkel Vojkov varsói nagykövetének meggyilkolására válaszul, az angol sajtóban és kormánykörökben nagy felháborodást váltottak ki. Az egyes lapok is nagy felháborodással kommentálják az orosz cári tisztek kivégzését és Rigán keresztül érkezett moszkvai jelentések alapján azt is tudni vélik, hogy a szovjet további nagyarányú retorziót tervez az angol diplomáciai szakítás megbosszulására. Hír szerint az orosz kormány az a terve, hogy Moszkvából és a vidéki városokból minden angol állampolgárt kiutasítsanak. Egész Oroszország területéről angolellenes tüntetések hírei érkeznek. Az orosz kormány Karkovban és Odesszában egyre több letartóztatásokat fogantatosít, a letartóztatottak között sok a külföldi állampolgár.

A letartóztatások minden jel szerint ellenforradalmi megmozdulások eredményei, amelyeknek kapcsán legutóbb Minszk város politikai rendőrségének vezetőjét lötték le. A szovjet-

hatóságok véleménye szerint a büntény ellenforradalmárok műve. Szovjet-politikai körökben meg vannak győződve, hogy a szovjethatóságok ellen elkövetett merényletek a varsói gyilkosság által felidézett izgalmas hangulatot rendkívüli mértékben fokozzák s mintegy kényszerítik a szovjetet arra, hogy a legkönnyörtelenebb represszáliákkal éljen.

Róma, június 11. A „Popolo d'Italia” című lapban Arnaldo Mussolini, a diktátor öccse vezércikket írt a husz cári tiszt kivégzése alkalmából, amelyben megállapítja, hogy a kivégzések oka a bolsevisták elkeseredésében leli magyarázatát s arra irányul, hogy az orosz forradalom vívmányait külsőleg megvédelmezzék.

Páris, június 11. A Párisban tartózkodó Zaleski Varsóból táviratot kapott, mely szerint a szovjet ultimátummal követeli Vojkov merénylőjének kiadását. Zaleski a párisi sajtó munkatársainak kijelentette, hogy ez esetben sem szolgáltatja ki a gyilkost, hanem lengyel bíróság elé állítja.

Angliában nagy felháborodást keltettek a moszkvai kivégzések

London, június 11. Angol politikai körökben a moszkvai kivégzések óriási felháborodást váltottak ki. A sajtó a kivégzésekben a szovjetkormány bosszúját látja Vojkov meggyilkolásáért. A kivégzések igazi oka semmiesetre sem az, hogy a halálraítéltek Anglia javára kémkedést folytattak volna. Az elkeseredés főleg a londoni orosz emigráció körében igen nagy. A cári Oroszország volt londoni követe, Salbin, a londoni orosz kolónia vezére, a lapokban nyilatkozatot tett közzé, amelyben hazugságnak nyilvánítja a halálos ítéleteknek azt az indoklását, hogy a kivégzettek részben angol kémek voltak, részben pedig kommunistaellenes propagandát folytattak. Egyetlen bűnük az, hogy szerették hazájukat és arisztokraták voltak.

Pavel Dolgorukov herceg, akit szintén kivégeztek, évek hosszu során keresztül élt Londonban, ahol saját palotája van. A hercegnek ezenkívül két kastélya van Angliában. Többször kísérelte meg, hogy eljusson Oroszországba s néhány hónappal ezelőtt sikerült is hamis utlevéllel átjutnia a határon. A „Star” részletesen foglalkozik az „Izvesztia”-ban közzétett titkos angol jelentéssel, amelyet a moszkvai angol misszió intézett a leningradi angol konzulátushoz. Az „Izvesztia” ezt a jelentést, amelyben csupán arravonatkozólag kért felvilágo-

sítást a moszkvai angol misszió, milyen gépekkel dolgozik a leningradi ipar, teljesen elferdítve adta vissza s úgy tüntette fel a dolgokat, mintha a moszkvai misszió kémkedésre szólította fel a leningradi angol konzult.

Csuz, reuma, köszvény és vesebaj ellen

biztos gyógyulást talál Bizusán (Büdöspatak, Kolozsvár—Nagybányai vonal) Vasúti állomás a fürdőtelepen. Kényelmes szobák, gondos kiszolgálás, olcsó keresztény és Keszér ellátás. Elsőrangú pihenőhely, fenyves sétányok, kirándulóhelyek. Naponta térs és tánczene. Állandó orvosi felügyelet.

Nyitva május 15-től szeptember 15-ig

Elő- és utó szezonban kedvezményes árak. Előjegyzéseket elfogad: **bizusai fürdőigazgatóság**. Posta: Ileanda-Mare

Hirdessen az Uj Keletben

Leon Daudet szerkesztője

En éli le, sem-

hogy karhatalom fog e kísérje, az „Action” zárkózott, amelynek tromszoros ajtózárlat-riasztolta el. Daudet arra, hogy egész nap töltsön el inkább házbüntetését. Lehetséges-e a botrányok elűzése? Leon Daudet

Linában falut

kikerült zsidó mezőreha megtekintette a földet az erdélyi falut, majd szívélyesen minden gazdával. Ezenban találkozott a polóniájának delegáció-meglátogatására és a faluba utaztak.

távozása előtt Miron totta az erdélyi zsidó elismerését elismerését elismerésében elért eredményekkel emlékezett meg a gyűjtött tapasztala-

telepítések telepítés

en óriási a felháborodás miatt és a szovjet-állj meg. Szerintük mintha a zsidókérdés Ezt blöfföt Amerika és ze eleinte elhitte, most ilvánvalóvá vált.

áz Mozgó

lőadások kezdete ünnepi műsorok.

toljára

ARADÉ

er.

vermekelőadás yarak 10 és 2L.

Hétfőn

érkocsi

ama. Főszereplő:

mita

vermekelőadás helyárrakkal.

amatőrök

nát papirosáruháza-ban szerzhetik 29.) Kérjen árjegyzé-emezek gyári lerakata

nk Claf

Ben Jehuda, a héber nyelv atyja

Attól a gyászosemlékezetű naptól, amelyen a halál kiragadta közülünk a nagy és elfejejtethetetlen vezért, *Herzl Tivadart*, nem érte népünket oly nagy veszteség, mint *Eliezer ben Jehuda* halálával.

Alapjában véve nagy ugyan a különbség nemzeti reneszánszunk e két hatalmas alkotója között: *Herzl Tivadar* a b'nei kultur-zsidó magas alakja volt és daliás és szép, mint egy káprázatos legenda, viszont a litvai jesiva-bocher, *Eliezer Perlmann* alacsonytermetű, vézna és mindig betegeskedő volt, aki külsőleg nem is árult el semmi zseniálitást. És mindazonáltal ők ketten egy és ugyanazon energiával dolgoztak, ők ketten teremtették nemzetük alapjait. Proféták voltak ők, mint *Ezekiel*, aki Isten szavával lelket lehelt a szikkadt csontokba, hogy belőlük eleven népet csináljon.

Egy régi hagyomány, amely a második Templom apokrif irataiban van megírva, azt beszéli, hogy amikor *Zerubabel* és *Jehosua ben Jehoadak* a babilonai fogságból visszatértek és oltárt emeltek a proféták Istenének, nem bírtak áldozatot hozni mindaddig, amíg hiányzott az „és-támid“ az az öröktűz, mely égett a Templom fennálásának egész ideje alatt és amelynek szikráit *Jeremiás* proféta rejtette el a pusztulás idején. A vége az lett, hogy a kohaniták az akkori proféták segítségével meglették az „és-támid-ot“ s így gyújtották meg a második besz-hámikdás oltárán az első tüzet — égi tüzzel.

Ez az örök, égi tűz szikrái lángoltak az elmúlt évszázad utolsó tizedeiben a litvai jesiváifjak szívében; *Peretz Szmolenszkin*, aki szintén az ódon tanház falai között töltötte el ifjúságának legszebb éveit, meghatottan vázolja műveiben *Gideon* és még sok más talmudista lelkesedését; *Berdicsewzski*, az ukrainai jesivák neveltje, csodálkozással magasztalja őket; *Bialik*, aki még szemtanúja volt a wolozon-i idealizmus utolsó haláltusájának, gyöngéd, művészi kézzel örökölte meg őket az ő „Talmudista“-jába.

Ezekkel az utolsó szikrákkal szívében lépett *Ben Jehuda* a nagyvilágba, ők világították meg és melengették az ő nagy lelkét, amely bizonyára nem találta meg legjobban helyét abban a fáradt, elszórt testben. *Ben Jehuda*, mint emberi test, talány is volt minden ismerőse részére. De oly teljes és mély volt hite a héber nyelv éltető erejében, hogy ennek gyógyító hatásában is hitt... Említésre méltó a következő jellemző eset: Egy jeruzsálemi orvos panaszkodott egy ízben *Ben Jehudának* nagymérvű szívbajáról, amely miatt kénytelen volt munkájától teljesen visszavonulni. *Ben Jehuda* egy pillanatig a beteg orvos szemébe nézett és aztán teljes komolysággal mondta: — *Adoni hárofé! dábér ivrith ve-hivréth!*... ami magyarul annyit jelent: Doktor ur! beszéljen héberül — akkor meggyógyul!... Igen! Oly erős volt hite a héber nyelv erejében. S mi ebben a csoda? Hiszen ő maga is, a vézna és mindig betegeskedő ember, csakis az élő héber szó ereje által érte el a hatvanöt-éves életkort, hogy saját szemével lássa nagy álmának megvalósulását.

A mai napon mulott negyvenöt éve annak, hogy *Ben Jehuda* Jaffa partján kiszállott és héberül kezdett beszélni. Milyen kevés ez az idő egy nép életében és mily végtelen ez az egyén életében!... Eme negyvenöt év alatt alakult a héberül beszélőtizezrek tábora, amely *Ben Jehuda* nyomdokaiban halad és létesült az az iskola-hálózat, amelyben harmincezernél több gyermek tanul, gondolkodik és beszél héberül, s ez idő alatt ismerte el a népek szövetsége a hébert, mint hivatalos nyelvet. S mindezt *Ben Jehudának* köszönheti népünk. Mert ő volt az első, aki török börtönbe sanyargott a zsidó nemzeti reneszánszért, akit „chérem“ alá helyeztek Jeruzsálem akkori vénei, mert bűnnek találták azt, hogy ő hebreusokkal héber földön nem akart csak héber nyelven beszélni. De álma testet öltött: a héber

Ne essen kétségbe,

ha nem telik önnek nyaralásra, vagy pedig fürdőhelyi tartózkodásra, mert az

ARNEA

vitamin tápszer

rendszeres használata által elérheti testi erejének, elcsigázott idegeinek felfrissülését. Az ARNEA tartalmazza mindazokat a vitaminokat, melyek az egészség fenntartásához elkerülhetetlenül szükségesek. Kérjen ingyemintát az Arnea-tápszergyártól, Timisoara, 120 szám

nyelv ujjáéledt.

Belásón hákodes nivra háolám, héber nyelven teremtett a világ — mondja az Agada. S *Ben Jehuda* azért dolgozott egész életén keresztül, hogy e nyelv által teremtse meg a mi világunkat. Amikor *Ben Jehuda* álma teljes egészében meg fog valósulni és a zsidó kultúra fénye fogja bevilágítani az emberiség útját, beigazolódik újra bölcsünk mondása: *Belásón hákodes nivra háolám*...

— Amikor a „milon“ (az ó- és ujhéber nyelv lexikonális szótára) utolsó lapját fogom megírni, mennyei segítségre, szejátá *dismája*-ra lesz szükségem, hogy szívem a nagy örömtől meg ne hasadjon — ezt mondta *Ben Jehuda* meghitt barátjának, *Rabbi Benjáminnak*.

... Nem fejezted be életművedet, szent nyelvünk atyja. A héber ujjáéledésért dobogó szíved előbb hasadt meg.

Neché besálom, pihenj békében, Mester! mi tovább rójuk utad... *Schön Dezső*

Ismét lázadás tört ki Achmed Zogu ellen Albániában?

BELGRÁD, június 11. Pár héttel ezelőtt jelentettük, hogy albán törzsek Achmed Zogu köztársasági elnök ellen lázadást szítottak. A belgrádi „Vreme“ szerint az északalbániai törzsekben ismét lázadást tört ki Achmed Zogu ellen. A lázadás részleteiről ezideig semmi hír nem érkezett.

Még a kormánypárti képviselők körében is nagy averziót keltett a magyar kormány új büntető javaslata

Akció a javaslat tárgyalásának öszre való halasztásáért. Az ügyvédi kamara állásfoglalása a javaslat ellen

(Budapest, június 11. Az *Uj Kelet* tudósítójától.) A magyar kormány új büntetőjavaslatot készített, melynek egyes szakaszai a sajtó érdekeit a legsúlyosabban érintik. A javaslatot most tárgyalják a bizottságokban és máris a legnagyobb felháborodást váltja ki politikai és újságírói körökben.

A javaslat egyes szakaszai a sajtóvétségek esetében magas pénzbüntetéseket állapít meg a lapokkal szemben, ami a lapvállalatokat egzisztenciájában támadja meg.

A parlamenti ellenzék *Rassay* vezetésével széleskörű mozgalmat indított meg a javaslat tárgyalásának öszre való halasztásáért. Az ellenzék akciója ezuttal a kormánypártban is visszhangra talált és tekintélyes kormánypárti politikusok, mint *Wolff Károly* is, odanyilatkoztak, hogy helyesebb lenne alaposabb megfontolás után öszre halasztani a javaslat tárgyalását.

A szociáldemokraták és demokraták bizalmas értekezletükön elhatározták, hogy megobstruálják a munkásbiztosító javaslatot, ha a kormány a büntetőjavaslatot jelenlegi alakjában akarná letárgyalatni. Még az egységspárt egyrésze is azon a nézeten van, hogy a javaslat abban a formában és abban a tempóban, ahogyan a kormány kívánja, nem tárgyalható.

A magyarországi újságíró-egyesület tegnapi ülésén foglalkozott a javaslattal és egyhangúan megállapította, hogy a javaslatban a sajtószabadságnak és az újságírás egzisztenciális érdekeinek veszedelmét látja és megbizsa az elnökséget, hogy a napilapok, valamint a lapkiadók szindikátusának mai értekezletén ezen álláspontot képviselje.

Hír szerint esetleg úgy fogják a háborgó

kedélyek lecsillapítását megpróbálni, hogy a javaslatból kivesszék azokat az intézkedéseket, melyeket az ellenzék sem kifogásol és ezeket egy külön törvényjavaslatban újra benyújtják és letárgyalják. A döntés e tekintetben az igazságügyminiszter kezében van.

A bukaresti ügyvédi kamara elhatározta, hogy szintén rendkívüli közgyűlést hív össze a büntető-javaslat ellen való állásfoglalás megbeszélésére, mivel a tervezet óriási hatalmat juttatna egyes bírák kezébe.

(Budapest, június 11. A parlamentben ma folytatták a munkásbiztosításról szóló javaslatot. *Kéthly Anna* a magántisztviselők szomorú helyzetét ecsetelte, utána *Hodosy*, majd *Rothenstein Mór* beszéltek a javaslattal kapcsolatban.

Budapest, június 11. Az ellenzék, a független nemzeti demokratapárt frakciója és a szociáldemokrata párt képviselői ma délben értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy egy a munkásbiztosításról, mint a gazdaságügyi javaslat ellen minden rendelkezésükre álló eszközzel megindítják a parlamenti harcot. A vitarendezőbizottság tagjai *Hegymegi Kiss Pál*, *Fábián Béla*, *Szabó Imre* és *Esztergályos János*.

Könyvelő nélkül is vezetheti könyvelését a törvény által előírt regístru special

beszerzése által. 200 oldal, törvényesen kötelező besztás, kitűnő papír és kötés. Magyar, román és német nyelvű utmutató a könyveléshez, ezenkívül a kereskedelmi törvénykönyv vonatkozó szakaszai eredeti, továbbá magyar és német nyelven.

Ára 400 L. Vidékre utánvétellel szállítja **Lepage Cluj**

Asztaláról soha ne hiányozzon a valódi „Familia“ kenyér

Rek

S

divat-
nagyár
Cal. R

- 1 m. fehér
- 1 m. mintá
- 1 m. Cosm
- 1 m. gyűrű
- 1 m. Cosm
- delai
- 1 m. mintá
- 1 m. dupla
- grenh
- 1 m. ing z
- 1 m. I. feh
- 1 m. I. kel
- 1 m. fehér
- 1 m. 120 cr
- 1 m. 120
- 1 m. 120
- szöve

Raktár
ujabb p
ságok,
Gheorg
costüm
sima

Szö
függöny
ernyők

Felhi

kir
megt

Telefon

Reklam-hét

Szabó Jenő

női
divat-különlegességek
nagyáruházába - Cluj,
Cal. Reg. Ferdinand 5.

- 1 m. fehér szerbvászón Lei 25
- 1 m. mintás szerbvászón 29
- 1 m. Cosmanos crepp 39
- 1 m. gyűrött crepp 29
- 1 m. Cosmanos creton és mosó delain..... 39
- 1 m. mintás francia grenadin .. 58
- 1 m. duplaszéles mintás francia grenadin 98
- 1 m. ing zefir 39
- 1 m. l. fehér vászón 39
- 1 m. l. kelengye vászón 49
- 1 m. fehér nadrág-cöpper 67
- 1 m. 120 cm. széles fehér grenadin 95
- 1 m. 120 cm. széles fehér opál 95
- 1 m. 120 cm. széles férfi mosó szövet..... 190

Raktárra érkeztek legújabb párisi divatujdonosságok, mintás crepp Gheorghet, nyersselyem costümökre, mintás és sima crep de chinek.

Szőnyegeg, függönyök, csipkék, napernyők óriási választékban

Felhívom a t. Közönséget

kirakataim

megtekintésére

Telefon **4-79** Telefon

A kolozsvári nemzetipártiak és liberálisok felkészülnek a választásokra

A liberális propagandát Lepadatu miniszter, a nemzeti pártot Dan Sever irányítja

(Cluj-Kolozsvár, június 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az összes pártok hatalmas előkészületeket tesznek a küszöbön álló választásokra. A liberális párt kolozsmegyei tagozata ma délelőtt a tagozat vidéki vezetőinek bevonásával ülést tartott, amelyen maga Lepadatu Alexandru kultuszminiszter adta meg az instrukciókat a választási propagandához. A liberálisok szemmeláthatólag óriási erőfeszítéseket tesznek, hogy Erdélyben versenyképesek lehessenek a nemzeti parasztpárt nagy választótömegeivel szemben. Propaganda-iratok, szórócédluk százazreit osztották szét a megyei tagozati vezetők között és adók mérséklését ígérik a választóknak, ha az egységes erőt reprezentáló liberális-kormány uralomrajövetelét elősegítik.

Ma délelőtt a Bánffy-palotában lévő liberális klubhelyiségben, amelyben most lázas sűrűség-forgás észlelhető, felkerestük Lepadatu minisztert, akihez kérdést intéztünk az aktuális belpolitikai problémákat illetően. A miniszter kijelentette, hogy a liberális párt külön listá-

val indul a választási harcba, de nem látja kizártnak, hogy esetleg a nemzeti parasztpárttal közös listában állapodnak meg. Ő feltétlenül lehetségesnek tartja, hogy egy esetleges választási megegyezésen felül szorosabb kapcsolatok jöjjenek létre a liberális és a nemzeti parasztpárt között és ennek előfeltételét a két párt vezetőinek kölcsönös bizalmában és komolyságában látja. Kijelentette végül, hogy a liberális párt nem köt politikai paktumot a kisebbségekkel, de választási megegyezés előtt nem zárkózik el.

A nemzeti parasztpárt klubhelyiségeiben ma délelőtt Dan Sever dr. helyettes pénzügyminiszter fogadtatására gyűltek össze a párt hívei. Kérdéssel fordultunk Dan Sever dr.-hoz is, ő azonban kijelentette, hogy nem adhat interjút.

Kedden Kolozsvárra érkezik Maniu Gyula, a párt vezére, hogy személyesen vegyen részt a párt százaz vezérlőbizottságának ülésén. Ő van egyedül hivatva arra, hogy az adott helyzetben nyilatkozhasson.

Kedden installálják Kolozsvár visszahelyezett tanácsát

(Cluj-Kolozsvár, június 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Stirbey-kormány a legutóbbi minisztertanácson határozta el az Averescu-kormány összes illegális közigazgatási intézkedéseinek megsemmisítését és a statusquo-ante helyreállítását. Természetes, hogy a határozatnak megfelelően a kolozsvári városi tanács sorsa is megpecsételtetett, amint azt már tegnap jelentettük, Osvada Vasile polgármesternek, akit az Averescu-kormány állított Kolozsvár élére, át kell adnia helyét a város első megválasztott tanácsának, amelynek élén dr. Mihali Tivadar áll.

Amint teljesen megbízható helyről értesülünk, az Osvada-rezsim kedden délelőtt adja át helyét Kolozsvár törvényes városi tanácsának. Dr. Mihali Tivadar ma délelőtt már megbeszélést folytatott a városi tanács vezetőtagjaival az ismét munkába lépő tanács legfontosabb teendőire nézve. Ma már nem titok, hogy a rezsim nemcsak pénzügyileg jutatta súlyos helyzetbe Kolozsvár városát, de az egész adminisztrációban a lehető legnagyobb fejtelenséget hagyja hátra. Akták százai hevernek elintézetlenül az egyes reszortok asztalain.

Az új tanács állandó bizottságára kétsége-

lenül hatalmas munka vár. A város közönségének körében általános érdeklődéssel fordulnak a vizsgálat elé, amelyet Mihali Tivadar dr. tegnap közölt nyilatkozatában beígért és amely az Osvada-rezsim egész ügykezelését revízió alá fogja venni. A nemzeti parasztpárt kolozsvári hivatalosa, a „Patria“ követeli ennek a vizsgálatnak a lefolytatását és azt írja, hogy a volt rezsim fantasztikus és teljesen indokolatlan kiadásokat eszközölt.

Teljesen megbízható helyről nyert értesülésünk szerint röviddel az új tanács hivatalbélépte után fel fogják oszlatni annak állandó bizottságát. A tanácsosok többsége ugyanis bizalmatlanságot fog szavazni Osvada Vasilenek, aki eddig a helyettes polgármesteri széket töltötte be a tanácsban és ez az egész bizottság feloszlását teszi szükségessé. Serban professzor, aki a gazdasági ügyek vezetője, jelölteti magát a képviselőválasztásokon és így ő sem vehet részt továbbra a város ügyeinek a vezetésében. Minden valószínűség szerint az új polgármesterhelyettes Tuffli Richard lesz, míg Serban professzor helyét dr. Simion Tamás, a nemzeti parasztpárt kolozsmegyei tagozatának elnöke fogja betölteni.

Byrd pilóta Lindberg megérkezése percében kezdi meg startját az Óceán átrepülésére

Ma érkezik meg Lindberg Ellys-Islandba. Két budapesti szélhámos pénzszerzési trükkje Chamberlain nevével. Sikerült megszöknie Chamberlain ál-sogorának

Washington, június 11. Amikor e sorok napvilágot látnak, az Óceán első diadalmos átrepülője: Lindberg kapitány hajója már kikötött az Ellys-izlandi kikötőben. A hajó, amely a diadalmos pilótát Amerikába visszahozta, hatodfélnap alatt szelte át az Óceánt s ezzel elérte a tengeri cirkálók gyorsasági rekordját. Lindberg címere Amerikába már eddig 50 ezer levél érkezett. Az amerikai kormány pedig, amely hivatalosan fogadja Lindberget, 30 repülőgépet küldött a pilóta elé.

Byrd pilóta kijelentette, hogy Lindberg hazaérkezésének pillanatában fogja megtartani startját és Acostaval egyidejűleg Párisba repül, ahonnan 12 órai pihenés után azonnal visszaindul Amerikába.

A Lindberg fogadtatására alakult rendezőbizottság minden eszközzel eltéríteni szándékoszik Lindberget attól a szándékától, hogy egyenesen az Ellys-izlandi repülőtéren szálljon le, arra való hivatkozással, hogy nincs a világnak olyan rendőrsége, amely a tömeget feltartóztatná a repülőtér megostromlásától s ez a körülmény veszélyessé válhatna magára Lindbergre nézve is. Eppen ezért a bizottság szikratávíratot menesztett Lindberghez, amelyben arra kérte, hogy a légügyi kormány parancsnoksága által emelt magas kerítések mögött

szálljon le, ahová a tömeg nem hatolhat be.

Budapest, június 11. Megirta az Uj Kelet, hogy Chamberlain Párisba való megérkezésekor egy budapesti lap tudósítója előtt kijelentette, hogy sógora Budapesten lakik és Fehérnek hívják — épen ezért szeretne ellátogatni Budapestre. Chamberlainnak ezt a kijelentését két budapesti szélhámos most pokoli ötlettel akarta pénzszerzésre felhasználni.

Tegnap az egyik dunaparti kávéház terra szán két fiatalember jelent meg és hangosan, hogy mindenki hallja, diskurálni kezdett. Az egyik hangosan mondotta, hogy ő a sógora Chamberlainnek, aki június 16-án Budapestre érkezik és őt a repülőtéren fogja várni. Ezt hallva, egész sereg ember állta körül az állítólagos Fehért és mind arra kérte, hogy szerezzen neki jó helyet a repülőtéren, amit az ál-Fehér 10, 15, 20 pengő ellenében meg is ígért és a felvett összegekről nyugtákat adott ki.

A lázas pénzinkasszás közben detektívek jelentek meg a terraszon, akik leleplezték Fehért és társát, akikről kiderítették, hogy Grünbaum és Székely nevű szélhámosok. A szélhámosoknak a nagy futumultusban sikerült a pénzzel együtt az egyik hátsó kijáraton megszöknök.

gbe,

odásra, mert az

pszer

sti erejének, el-
NEA tartalmazza
egészség fenn-
Kérjen ingyen-
oara, 120 szám

(az ó- és ujhéber
utolsó lapját fogom
re, szejátá dismája-ra
yem a nagy örömtől
mondta Ben Jehuda
Benjáminnak.
élelművedet, szent
ujjféledésért dobogó

békében. Mester!
Schön Dezső

Albániában?

rzsek Achmed Zogu
szakalbániai törzsek-
deig semmi hír nem

n is nagy
tő javaslata
gyvédi kamara

egpróbálni, hogy a
az intézkedéseket,
kifogásol és ezeket
an újra benyújtják
és tekintetben az
n van.

kamara elhatározta,
gyűlést hív össze
ló állásfoglalás meg-
zet óriási hatalmat
e.

A parlamentben ma
ásról szóló javaslatot.
riselők szomorú hely-
sy, majd Rotlien-
slattal kapcsolatban.
ellenzék, a függet-
frakciója és a szociál-
ma délben értekez-
határozták, hogy ugy-
nt a gazdasági
elkezéssükre álló esz-
rlamenti harcot. A
Hegymegi Kiss Pál,
és Esztergályos János.

is vezetheti könyvelését
a törvény által előírt
pecial

vényesen kötelező be-
Magyar, román és
nyveléshez, ezenkívül a
natkozó szakaszai ere-
német nyelven.

Lepage Cluj

enyér

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Vasárnap

5687. Szíván 12.
1927. június 12.

Hétfő

5687. Szíván 13.
1927. június 13.

Pöstyén

(Czechoslovakia)

UTIRÁNY:

Halmi-Zsolna-Pöstyén vagy Budapest-Pöstyén (közvetl. kocs) A kárpátokban 1000 méteres mélységből előtörő meleg (68° C) kénis iszaptermák: **isziász, köszvény, rheuma és női bajoknál** pártatlan hatásúak. Gyönyörűen kiépített modern fürdőhely. A Thermia Palace az összes fürdőkkel egybeépült a legnagyobb kényelmet nyújtja. — Grand Hotel Royal, Pro Patria népszanatórium etc. Napi pensio lei 230— feljebb. Információval szolgál: **SINGER LÁSZLÓ** gyógyszerész, Timisoara II., Str. Tegel (Vécsey-u.) 2.

Az E. Zs. N. Sz. nagytüntetőbizottságának ülése

Az E. Zs. N. Szövetség nagytüntetőbizottságának ülése hétfőn, június 13-án délelőtt 10 órakor tartják meg a Ferdinánd király-ut 52 szám alatti iskolahelyiségben. A nagytüntetőbizottsági ülés napirendjén szerepelnek az összes aktuális cionista problémák, különösen a kongresszus kérdése.

A cionista világszervezet Akcionus Komitéjének legutóbbi ülése, mint ismeretes, a XV. kongresszus megnyitásának idejét végrelegesen 1927. augusztus 30-ikára tűzte ki. Ha technikai akadályok nem merülnek fel, úgy ez a kongresszus a történelmi Baselben lesz megtartva. A kongresszus megnyitási terminusának végleges megállapításával kapcsolatban elhatározta az Akcionus Komité, hogy az egyes országok delegátusai számának megállapítására a június 20-ig Londonban beszoigáltatott sékelek száma az irányadó. Ennek az időpontnak betartása rendkívül fontos, mert ellenkező esetben el sem képzelhető a választások lebonyolítása a kongresszus előtt. Ezért a június 20-iki terminus végleges és megmásíthatatlan. A nagytüntetőbizottság foglalkozott még a kongresszusi választási szabályzat részleges megváltoztatásával is. Ennek során elhatározta, hogy eltérően az eddigi előirástól, nem négyezer, hanem háromezer sékel után jut egy kongresszusi delegátus a szervezetek részére. Így tehát annyi delegátust küldhet majd Erdély is a kongresszusra, ahányszor háromezer sékelt gyűjtöttek az elmúlt és a folyó évben június 20-ig.

A londoni központi iroda a legközelebbi napokban megkezdte az egyes országokban ebben az évben eddig befolyt sékelek kimutatását. A Keren Kajemet jeruzsálemi főirodája átiratot intézett valamennyi országos szervezetéhez, amelyben ezeket felhívta, hogy a sékel magasabbrendű szervezeti értékének felismerésében és propagálásában szólítsák fel összes helyi megbízottait, hogy a sékelgyűjtés idejében minden fentartás nélkül, teljesen ennek szolgálatába álljanak.

— **Összeült a Népszövetség pénzügyi bizottsága.** Genfből jelentik: A Népszövetség pénzügyi bizottsága a cseh Nemzeti Bank kormányzójának elnökletével tanácskozára ült össze. A napirenden többek között Tylernek jelentése szerepel a magyar kölcsön biztosítására lekötött állambevételrel kapcsolatos tárgyalásokról, amelyeket Tyler a bizalmiférfikkal végzett.

— **Titulescu Briandnál.** Párisból jelentik: Titulescu, Románia párisi követe ma kihallgatáson jelent meg Briand külügyminiszternél, akivel hosszasan tárgyalt.

Megingott a Poincaré-kormány helyzete

Páris, június 11. Tegnap jelentettük, hogy a francia kormány gyufamonopóliumi törvényjavaslatát a kamarában leszavazták. Politikai körökben a leszavazás ténye nagy feltűnést kellett és különböző kommentálásokra ad alkalmat. Poincaré maga rendkívül melegen pártolta a javaslatot. Bár leszavazása miatt nem vetette fel a bizalmi kérdést, a kormány helyzetét mégis megingottnak látják.

A hadikártalanítási bizottság 100—100 ezer lejt szavazott meg a román nemzet erdélyi harcosainak

(Bucuresti-Bukarest, június 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) A pénzügyminiszter a hadikártalanítási bizottságát elmozdította, illetőleg új tagokból állította össze Dan Sever államtitkár elnökletével. Az új bizottság tegnap már ülést is tartott, amelyen elhatározta a legutóbbi kimutatás megváltoztatását, majd kimondotta, hogy a román nemzeti ügy érdekében kitöltött szenvedéseikért fejenként 100.000 lejt kárpótlást kapnak Agarbiceanu, Clopotel, Pop George, Manu, Dobrescu Aurel, Lascu Demeter, Dan Sever, Banciu Coltor, Dinescu, Voicu Nitescu és Tiberie Bredicearu.

— A napokban dől el Ruzinszko fővárosának ügye. Prágából jelentik: A kormány-pártok érdekelt vezetői e héten tárgyalják Ruzinszko fővárosának kérdését s valamennyien kompromisszumot igyekeznek létrehozni. Srdinko dr. földművelésügyi miniszter ruzinszko utazása alkalmával úgy Munkácsot, mint Ungvárt is fölkeresi s ebben a kérdésben is meghallgatja az ottani körök véleményét. Hrbek kormánybiztos, aki e napokban tér vissza Prágából, ahol Ruzinszko fővárosának kérdéséről tárgyalt, újságírók előtt kijelentette, hogy egyedül a szlovák népművelés foglalkozik még most is állást Ungvár ellen. Valószínű, hogy ezt a kérdést leveszik a koalíciós bizottság programjáról és a pártoknak szabadkezet adnak.

* **Teljes üzletfelosztás** miatt hatóságilag engedélyezett végeladás a Reclam textilárúházban főpostával szemben. Összes textilcikk minden elfogadható áron kiárusítottak.

Az osztrák osztálysorsjátékon

ezren meg ezren nyernek évről-évre!

Miért ne legyen Ön is a szerencsések között?

18 millió lei és pedig: 1 jutalom 500.000 schilling = 12.000.000 Lei. 1 főnyeremény 250.000 S = 6.000.000 Lei **nyerhető egyetlen sorsjeggyel.**
Összesen 50.000 nye.emény és 1 jutalom soroltatik ki közel 11 millió schilling, azaz cca 260 millió lei.

A sorsjegyek fele okvetlenül nyer!

A nyeremények készpénzben, minden levonás nélkül, azonnal kifizetnek.

A sorsjegyek ára:

Egész 800 lei. Fél 400 lei. Negyed 200 lei.

Megbízásokat kérjük legkésőbb június 16-ig, **legelőszertűbben az összeg melléklésével** ajánlva beküldeni a népszerű és közismert bankházhoz

Fritz Dörge

Wien I-c, Kärtnerstrasse 43.

Kérjük itt levágni

MEGRENDELŐ-LEVÉL

Ezennel megrendelek:

_____ egész sorsjegyet a 800 lei

_____ fél sorsjegyet a 400 lei

_____ negyed „ a 200 lei

a hivatalos játéktérrel együtt. A hivatalos nyereményjegyzék a húzás után rögtön megküldendő. A sorsjegyekért járó _____ lei mellékelve.

Név és pontos cím:

— **Revízió alá veszik az újságíró szabadjegyeket.** Bukarestből jelentik: A közlekedésügyi miniszter elhatározta az újságíró szabadjegyek revízióját és bizottságot nevezett ki, amelyben a sajtószervezetek képviselői is helyet foglalnak a revízió keresztülvételére. Valószínű, hogy az illetéktelenül kapott szabadjegyeket visszavonják.

— **Próba szerencse!** Aki az új osztrák osztálysorsjáték egyik óriási nyereményét óhajtja megnyerni, rendeljen még ma egy szerencsesorsjegyet a népszerű **Dörge Frigyes** bankházától Wien I/c. Kärtnerstrasse 43., hol tudvalegőleg ismételtelen megnyerték a legnagyobb nyereményeket.

* **Június 15-én nyílik meg az „Opera Filmszínház” a Román Operában.**

— **Ujabb három letartóztatás a budapesti klinikai panama ügyében.** Budapestről jelentik: A klinikai panama ügyében ujabb három embert tartóztattak le. A rendőrség megtalálta a Stern Jenő intézkedésére elrejtett üzleti könyveket, amelyeket a főkapitányságra szállítottak be. Azonkívül egy vastag füzetet is találtak, melybe Stern Jenő, a megvesztegetési összegeket jegyezte fel, elkönyvelési céllal. Az ujabb három letartóztatott kisebbrangú alkalmazottja a klinika gazdasági hivatalának.

Amikor arcszine fakó, szürkés-sárga és tekintete bágyadt, amikor szomorú, nyomott hangulat és felfúvódás kinozza, amikor nehéz álmok, epepanlás, gyomorfájás és fejnyomás gyöttri, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorra 1—1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az ó és ujvilág orvosai azért rendelik a **Ferenc József vizet oly gyakran, mert ez sok esetben a rosszullet okát gyorsan megszünteti és az egész szervezetet felfrissíti. Kapható gyógyszerárúházakban, drogériákban és fűszerüzletekben.**

— **Chalucün** alkalmából a kolozsvári zenei — Barissz Hapoel és a sómkeretében fognalmozgalom hősei. kájának. Az ünnisztermében les tak össze a sze Ernő, az Uj Kelet mondani, majd ünnepi beszédbelgalom jelentőség Hermann Katica Rosenblatt Rózsapély méltatása

— **Nagy Istv** az egyetlen festő csak Magyarorszá kelő hangzása. festette meg p legszebb műveib kolozsvári várme sage délelőtt fé részletes méltat

— **A ciuj** hosszas és alapo e hó 15-én kezd Paris 36 alatti vasárnap délelő A szervezet e b órakor tartja el letét az iparkar programmal: D széd. Dr. Eleke lógiája és a pá bert: A pályav korlati munkája kiutattal arra, adó felekezett és kül mindenkine a szülői értekez testületeket és látnak.

— **Siremlé** nak. A kisebb ditott azíránt, sum” fiatalon siremléket állit ujságírás repre sebségi ujság kiépítése körül Ennek a kivéte Székely János nek és emlékez siremlék, amely nak felállitatu János hozzátar merőseit is, me szeretete és bec rülbelül e hó ünnepélyes for nak pontos ide

Hölg
ujdo
MOSKOV
ban. Átalakítá

A bol

a tudás. Küldje Kvár. az Ex I

Van-

Játsza el: W laja? Ez azt VETZ kiadás

Galgó
és

Budapest, V utca). Előké érettségire,

Chalucünnepelely. Az erdélyi chaluc-hét alkalmából a kolozsvári zsidó ifjusági szervezetek — Barissziák, Avivák, az Ezra, az Ezra Hapoel és a sómérok — nyilvános ünnepelely keretében fognak hódolni a zsidó reneszánsz mozgalom hősei, az országépítő chalucok munkájának. Az ünnepelely a piarista gimnázium dísztermében lesz és arra nivós műsört állítottak össze a szervezetek vezetői. Dr. Marton Ernő, az Uj Kelet főszerkesztője fog prologust mondani, majd dr. Hamburg József méltatja ünnepelely beszédben a chalucok és a chalucmozgalom jelentőségét. A műsor további részében Hermann Katia, Adler Ernő, Braun Teréz, Rosenblatt Rózi és mások szerepelnek. Az ünnepelely méltatására még visszatérünk.

Nagy István képkiallitása. Nagy István az egyetlen festő Erdélyben, akinek híre nemcsak Magyarországon, hanem külföldön is előkelő hangzású. Legutóbb Berthelot tábornok festette meg portréját vele. A nagy művész legszebb műveiből ma nyílik meg a kiallitás a kolozsvári vármegyeház üvegtermében. A veraissege délelőtt fél 12 órakor lesz. Kiallitásának részletes méltatására legközelebb visszatérünk.

A cluji pályaválasztási tanácsadó hosszas és alapos előkészületi munkálatok után e hó 15-én kezdi meg rendes munkáját Strada Paris 36 alatti helyiségében. (Hivatalos órák: vasárnap délelőtt 8—10, szerdán délután 3—6.) A szervezet e hó 12-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja első nagyszabású szülői értekezletét az iparkamara nagytermében a következő programmal: Dr. Kertész Jenő: Megnyitó beszéd. Dr. Elekes Miklós: A gyermek pszichológiája és a pályaválasztási tanács. Kun Adalbert: A pályaválasztási tanács feladatai és gyakorlati munkája. Diamant Izsó: Zárószó. Tekintettel arra, hogy a Pályaválasztási tanácsadó felekezeti és nemzetiségre való tekintet nélkül mindenkinek ingyenesen áll rendelkezésére, a szülői értekezleten is az összes szülőket, tanítványokat és minden érdeklődőt szívesen látunk.

Siremléket állítanak Székely Jánosnak. A kisebbségi Ujságírószervezet akciót indított aziránt, hogy Székely Jánosnak, a „Comsum” fiatalon elhalt főszerkesztőjének méltó siremléket állítsanak. Székely János az erdélyi ujságírás reprezentatív embere volt, aki a kisebbségi ujságíró-intézmények megteremtése és kiépítése körül rendkívüli érdemeket szerzett. Ennek a kivételes munkásságnak s általában Székely János nagy közérdekű tevékenységének és emlékezetének megőrkítője lenne az a siremlék, amelyet a kisebbségi ujságírók akarnak felállíttatni, bevonva akciójukba Székely János hozzátartozóit, tisztelőit, barátait és ismerőseit is, mert Székely Jánost mindenki csak szerette és becsülte. A siremlék leleplezése körülbelül e hó végén történik meg, megfelelő ünnepelelyes formák között. A sarkó felavatásának pontos idejét később fogjuk közölni.

Megérkeztek a legszébb tavaszi
Hölgyeim kalap-ujdonságok
Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 3 sz. (Wesselényi u.)
Hátul az udvarban. Átalakítások legizlésebben olcsón készülnek

A boldogulás titka
A tudás. Küldjön bélyegben 20 lejt Lepage-nak. Kvár. az Ex Libris folyóirat egy próbaszámáért,

Van-e Önnek hegedűje vagy zongorája?

Játsza el: Was macht der Maier am Himalaja? Ez aztán az igazi shimmy sláger. MORA-VÉTZ kiadás. — 36 lejtért mindenütt kapható

Galgóczy magántanfolyam és Jogiszeminárium

Budapest, VIII. Mária Terézia-tér 3. (Baross-utca). Előkészít középiskolai magánvizsgákra, érettségire, alapvizsgákra, szigorlatokra. —

Kitűnő jegyzetek.

Közgazdaság

Tőzsde

Ma valamivel lanyhábban tendált a piac, bár a kínálatot erősen ellensúlyozta az erős kereslet.

Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3290—3300	—	—	491	3295	11033	13677	—	1923 ¹ / ₄
Newyork . . .	1750—171	520	520	2554	173	57370	71075	—	—
London	830—832	252550	252525	12402	828	2786 ³ / ₄	345225	—	48568
Páris	670—675	2036 ¹ / ₄	203637	—	669	2247 ¹ / ₂	2785	—	39162
Milano	950—960	2865	2870	140 ³ / ₄	950	3165	3923	—	551 ¹ / ₄
Prága	507—509	1540	1540	—	506	1699 ¹ / ₄	210537	—	296 ¹ / ₄
Budapest . . .	—	9065	9065	—	—	—	12380	—	—
Belgrád	—	91350	913 ¹ / ₂	—	—	1007 ³ / ₄	124912	—	176
Bukarest . . .	—	307	307 ¹ / ₂	1515	—	340	420 ¹ / ₄	—	59 ¹ / ₂
Varsó	—	5810	5810	—	—	6420	7946	—	—
Bécs	2395—2415	731750	7318	—	2410	8070	—	—	—
Berlin	4060—4070	12320	12321	—	4055	13597	16840	—	—

Száz lej árfolyama: Zürich (zárlat 307¹/₂), Páris 1515, Budapest 34000, Bécs 420¹/₂, Prága —.

A kereskedelmi és iparkamarák nyolc szenátor-mandátuma

Julius 12-én lesznek a választások Jasiban, Bukarestben, Galacban és Kolozsvárt

(Bucuresti-Bukarest, június 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) Amint ismeretes, a választási törvény a kereskedelmi és iparkamarák részére nyolc szenatori mandátumot biztosít, még pedig négyet a kereskedelem, négyet az ipar részére. A kereskedelmi és iparkamarák részére a hivatalos lap legutóbbi száma a választások napját július 12-ikére állapította meg. A választásokat Jasiban, Galacban, Bukarestben és Kolozsvárt fogják megtartani. A törvény rendelkezései értelmében a kereskedők és iparosok a kamarák igazgató-tanács tagjai útján vesznek részt a választásokban, azonban csak a választók és hivatalból kinevezett tanács tagok gyakorolhatják választójogukat, míg a kamarák tanács tagjainak hivatalból levő tagjai nem választanak.

Az előző választások óta több kamara létesítését engedélyezték és ezért szükségessé vált a centralizált kamarák újabb csoportosítása, melyet alább ismertünk:

A jasi és a galaci kamara területén a kör-

nyező megyék kamarái választanak, míg a bukaresti központhoz a következők vannak besztva: a brassói, a bukaresti, krajovai, giurgiui, pitesti, ploesti, temesvári, turnu-magurelei, turnu-severini, rámnicut-válcei, slatinai és nagyszebeni kamarák.

A kolozsvári kamarához tartoznak: az aradi, kolozsvári, dévai, nagyváradai és marosvásárhelyi kamarák.

50—75 százalékkal szállítják le a petróleum exporttarifáját. Bukarestből jelentik: Közöltük már, hogy a legfőbb gazdasági tanács elhatározta, hogy javaslatot terjeszt a minisztertanács elé a nyersolaj és petróleumtermékek vasuti fuvardíj és exportilletékének leszállítása érdekében. Az új kormány minisztertanácsa a határozatot egyik legközelebbi ülésén tárgyalás alá veszi és a leszállításokat minisztertanácsai jegyzőkönyvvel fogja életbeléptetni. Mint hírlik, az illetékleszállítások aránya mintegy 50—75 százaléka lesz a jelenlegi exporttarifának. A legfőbb gazdasági tanács legközelebb a fa és a gabona exportkérdését veszi tárgyalás alá.

Ötven százalékra emelték Magyarországon a kényszeregyezségek minimális

Előnyös fizetési feltételek mellett vásárolhat

WEISS ELEK

áruházában, Cluj, Deak Ferenc-u. 14.

Nagy választék női és férfi szövetekben, selymekben, vásznakban és szőnyegekben. — Olcsó szabott áruk. — Előnyös fizetési feltételek

FRIEDMANN szerencséseje kolosszális!

Huszmillió Lejt s 750,000 nyerhet

esetleg egyetlen sorsjeggyel. Nyeremények: 500.000 silling, 250.000 silling, 100.000 silling stb. készpénzben, minden levonás nélkül.

A világ legelőnyösebb sorsjátéka!

100,000 sorsjegy, 50,000 nyeremény. Minden második sorsjegy nyer. Huzás (1. oszt. 1927 jun. 21 és 23. Sorsjegyárak osztályonként: 1/8 — 1/4 — 1/2 — 1/1 Rendelje meg azonnal.

Rendelése kézhezvétele után elküldjük az eredeti sorsjegyet a hivatalos játéktervezettel együtt. Fizetendő a sorsjegy átvétel után. Rendelések zárt borítékban a következő címre intézendők:

Ludwig Friedmann, Wien, I. Salzgries 12/14.

Az V. osztály 100,000 Schillinges (2¹/₂ mill. lej) főnyereményét az általunk eladott 54,524 számú sorsjegy nyerte meg

Olcsóbban, mint bárhol

vásárolhat az

„AU PRINTEMPS“
(volt MISSIR)

divatáruházában

Mátyás király-
tér 28. szám. CLUJ
Központi szál-
lodaépületében
mert az összes divatcikkeknek (selyem,
szövet és mosó áruknál) újabb nagy ár-
leszállítások. Naponta érkeznek újdonságok.

kvótáját. Budapestről jelentik: Magyarországon a múlt évben törvényhozásilag rendezték, hogy kényszerregegyezési eljárást csak úgy vehet igénybe a fizetésképtelen kereskedő, ha legalább 40 százalékos egyezségi kvótát ajánl fel és arra a meggyőződés jutottak, hogy ez a korlátozás igen jó eredménnyel járt. A kényszerregegyezések száma csökkent és az adósok általában nagyobb százalékokat fizettek, mint ezelőtt. Ennek hatása alatt most a kényszerregegyezések minimális kvótáját fel-emelték 50 százalékra.

Rosszak a méz-szüreti kilátások. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület jelentése szerint az idei mézszüreti kilátások a rossz időjárás miatt nagyon gyengék. A virágok nagyrésze lefagyott, az akácvirágzást a hidegek miatt nem tudták a méhek kihasználni és a nektártartalma is nagyon kevés volt a virágoknak. Egyes vidékekről, így például Csikből más vármegyébe kellett vándorolni a kaptárakkal. A mézárak Kolozsváron nagyban 75 lej, kicsinyben 80-100 lej. A viasz ára 160 lej, a műlép ára 260 lej kilogrammonként.

Középérték alapján állapítják meg a luxus- és forgalmi adókat. Az „Argus“ értesülése szerint a „Monitorul Oficial“ legközelebbi száma közölni fogja a luxus- és forgalmi adó alá eső áruk középértékét, amelyek már június 15-én érvénybe lépnek. Ettől kezdve tehát a forgalmi és luxusadókat fix értékelés alapján fogják kiróni, nem pedig számlák alapján.

Megnyílt

Marosujváron

a sósfürdő közvetlen közelében
a Salamon-féle ארמון כשר

étterem

és szálloda

ujjonnan átrendezve. Kényelmes, ruganyos ágyú szobák. Szolid árak és pontos kiszolgálás. Felvilágosítással szolgál Salamon Hermann — Ufoara.

Tennis-nadrág 500 L.

Vászon-öltönyök

Lüster-saccók

NEUMANN M. Cluj férfi- és
fiu-ruha áruhaza,
Piata Unirii 14.

Nyomdafesték

gyári raktár — Kidd, London —

LEPAGE

Cluj. A világ legjobb festéke és a legolcsóbb. Kérjen jegyzéket. Postán kis dobozokat azonnal expedíál

SPORT

III. ker. TVE—Haggibbor
Ma délután 6 órakor, a városi pályán

Ma délután nemzetközi mérkőzés színhelye lesz a kolozsvári városi pálya. Nem az első a szezonban. Vendégül láttuk már a 33 FC együttesét, a Kispestet és a — last not least — a Kassai AC derek futballistáit. A „külföld“ fogalma azonban nem mindig fedi a klasszis tényét is és az eddigi nemzetközi program — a győztes kispestieket sem kivéve — nem sok okukivalót hagyott hátra. Kolozsvár futball-sportjának. Különösen az utolsó találkozások diszkreditáltak többé-kevésbé a „nemzetközi“ találkozás jelentőségét a könnyen hívó, de bosszúálló természetű publikum előtt.

A mai mérkőzés beharangozójában azért tartottuk ezt szükségesnek elmondani, mert az az impressziónk, hogy a III. ker. TVE játéka rehabilitálni fogja a nemzetközi mérkőzéseket. Az óbudai vendégesapat jelentős szerepet vitt a magyar futbaljainkságban, a finisben egymásután öt ellenfelét gyűrte maga alá és technikailag és taktikailag fejlett és képzett együttesnek számít. Kolozsvári ellenfelei: a Haggibbor és az Universitatea aligha fognak számbeli eredményt elérni az óbudaiakkal szemben. A mutatott játék azonban minden bizonnyal kárpótolni fogja a két egylet hívőit az előrelátható vereségeikért és az ellenfél felsőbbes tudása előreláthatólag fokozottabb erőfeszítésre fogja inspirálni a kolozsvári csapatokat.

Vasárnap a Haggibbor a következő összeállításban veszi fel a küzdelmet:

Löbl Lajos—Pollák, Wesel—Ordentlich, Klein, Sternberg—Fahn, Kinigli, Roth, Reményi és Hegedüs. Változást jelent a csapatban Löbl szereplése, aki az indiszponált Rosenfeld helyett fogja védeni a Haggibbor kapuját és Kinigli, aki hosszabb szünet után ismét tréningbe állt s akinek közreműködése lényegesen feljavítja a Haggibbor csatársorának átütő erejét.

A III. Ker. TVE a következő összeállításban fog szerepelni:

Neuhaus—Kenyeres, Mayherr—Lengyel, Werner, Magyar—Mácsai, Horváth, Konyor, Schüller, Drössler. Az együttesben Neuhaus, Mayherr, Mácsai, Horváth, Konyor és Drössler a magyar válogatott csapat tagjai is voltak. Elsősízbem mutatkozik be a csapatban az Olaszországból most leszerződött kintő Lengyel.

Hétfőn az Universitatea a következő csapatot szerepelteti: dr. Lázár—Docsi, Chiffor—Ghilean, dr. Hatiegan, Taran—Huniade, Maier II., Giurgiu II., Bonciokat dr., Giurgiu I.

Zsák és ponyva

eladás és kölcsönzés.

Kárpitos kellékek, zsinetek,
kertiernyők, szalmazsákok
Boskovics József, Cluj
Str. Regina Maria 15. Telefon 910.

Rödöny

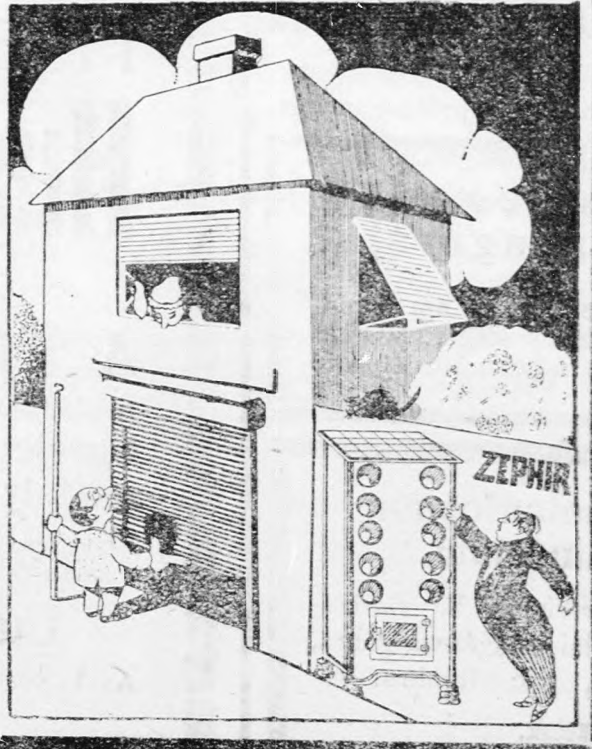
Románia legrégibb,
és legmegbízhatóbb

és kályhagyára
Szántó Dezső és Fia

Oradea, Str. Marasesti 8.

Acéllemez rödönyök, esslingeni faredönyök. Napellenző szerkezetek, szabadalmazott

„ZEPHIR“ kályhák
Redukált árak. Kérjen árjegyzéket.

Hölgyeim! Előrehaladt idény miatt minden elfogadható áron árusít az
Ideal kalapszalonn
a legújabb filz kalapok óriási választékban Cluj, Regele Ferd. 8.
és átmeneti

APROHIRDETESEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állás-keresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelígelés levetel csak úgy továbbítunk ha portóbélyeg mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.

T. Hölgyek!

Modern bubí transformációk, Postiche frizetek felelősség mellett a legolcsóbban és legelkülömböztetesebben nálam szerezhetők be Tartós villanyos ondolálás, amelynek tartósságáért 6-7 hónapig felelek. Párisból kitüntetve hajfestéseti téren. Minden színben, fejsmerhetetlenül, Párisi hennével, csak MUSSA Gyulánál kapható, Str. Memorandului 10. Estélyi és színes parókák kölcsönzése.

Jabenita sósfürdőן כשר
vendéglő június 15-én
megnyílik.

Elveszett a Széchenyi-tér körül két utlevél, az egyik Reinhardt Izrael és Reinhardt Izraelné a másik, Reinhardt Regina névre kiállítva és egy Reinhardt Izraelné névre szóló személyazonossági igazolvány Becsületos megtaláló kértetik adja be az Uj Kelet kiadóhivatalába.

Perzsaszövegek-
revaan szükség-
sége? akkor írjon a
következő címre:
Schulhof Emilia
„ORIENT“ Szöveg-
művészeti iskola
ORADEA-ME,
Str. Euseb. Ciorgo-
garu No 14 mely
már évek óta a leg-
tekélyesebb gyapú
és selyem p-rz-ák,
svéd s francia sző-
vött gobek, inek, első-
rangú angol gyapjú
és selyem fonalak,
szőnyegtervek, sző-
vőkellékek, legelő-
nősebb beszézési
forrása. Vidéki ren-
delések utánvétel
gyorsn és pontos-
san eszközöltetve.

Egy márványlapu ebéd-
szekrény eladó, Wesselő-
ny-ucca 21., börtület.

Egy Clayton-Schutleworth
cseplő 6-os, egy Garet
kazán eladó. Raktáron tar-
tok pálinkafőző üstöket,
mosó üstöket és permete-
zőket stb. Weisz Salamon
rézműves, Simleul-Silvanie

Zeneileg képzett lyrai
tenor, elsőrendű kántor, a
nagyünnepekre előimád-
kozó állást keres nagy
hitközségnél, ahol esetleg
korussal rendelkeznek, szí-
ves megkereséseket „Ro-
senblatt tanítvány“ jelgé-
re a kiadóba kér.

דאס כשר נאמטדין
פיליפ ווייס
Marosujvár

ארט אס 12-טען יוני
עראנענט. פיר שטאק-
דאסע קונכע אונד
נעט בעדענעט ווירד
אראמערט.

די יוזק שאמועל

Hunwald

Cluj, Str. Vlahuta (volt
Bélyai-u.) 3. Telefon 147

Üvegcsiszolda és tükör-
gyár. Táblaüveg raktár
és üvegezési vállalat.
Hibás tükrök újrafon-
csorozása. 1007

Legjobban tisztít
férfi szalma-
és panama-

kalapo-
kat
FEHÉR.
Str. Memorand. 21
(v. Unió-u.)

Ezüstöt a legmaga-
sabb napi áron vásárola
Tacâmul
ezüstáru és evőeszköz-
gyár, Cluj, Str. Jorga
11-a.

Szerkesztőség, ki-
hivatal és nyor-
Cluj-Kolozsvár, St.
L. Pop (Brassai-ut)
Telefon:
Szerk. és kiadóhí-
9-77

Es. N. Sz. — —
Egyes szám ára
száron és vidéke
Bukarestben is

1927 június 14

A Zsidó Vá-
hogya

A Zsidó Vá-
mai határozata,
közeledő választás-
mellett, jöllehet-
zett meglepetéssz-
jellent az erdélyi
Aki végighallgat-
mai gyűlésének l-
és minden elfogu-
vitákat, amelybe-
zetet megvilágít-
politikai magata-
utat keresték,
merítették, hogy
teljes politikai és
felelősséget, ame-
történő döntés jé-

Ami ezt a gy-
litikai összefo-
tette, az volt, ho-
megmaradt a sz-
pillanatra sem s-
és pártopportu-
hanem megőrizte
mat és méltóság-
ereje lehet mind-
nyilvánulásnak. A
tosan megvizsgá-
lyek a mostani v-
ság számára kiná-
az egymással szer-
nyok között a
köteendő választá-
zsizóság erkölcsi
A gyűlés leszö-

(Cluj-Kolozsvá-
tudósítójától). Az
országos tanácsa
dinánd király-uti
rendkívül látoga-
egyetlen tárgysor-
volt, hogy az er-
tartást tanusítsa
ország, t'lesi vála-

A gyűlésen a
József, dr. Fisch-
Adler Sámuel hi-
dr. Kohn Hillel,
Károly képviselté-
megjelentek dr.
Wasserstrom Sár-
Miklós (Nagyvára-
dr. Szegő Ernő
már), dr. Nobel
vár), dr. Halberg
Abraham (Máras-
(Gyergyószentmik-
Terner Jakab, S-
Tibor (Arad), dr.
(Szászrégen), dr.
Degső (Marosvásá-
(Dés). Számos vi-
tette be csatlak-
határozataihoz. E
Zsidó Nemzeti S-

A gyűlést dr.
meg és különös ö-
hogya a vidéki